

7

ความฉลาดทางอารมณ์

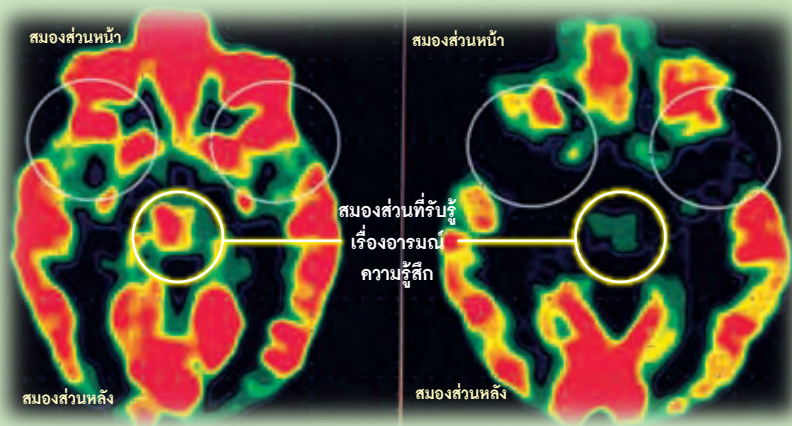
จัดทำโดย คณะทำงานสุขภาพคนไทย

เด็กก่อนวัยเรียน อายุ 3-5 ปี ส่วนใหญ่มีความฉลาดทางอารมณ์สอดคล้องกับวัย การได้รับการสัมผัสจากพ่อแม่มีส่วนช่วยลูกให้ควบคุมและปรับอารมณ์ได้

เด็กที่เลี้ยงง่าย เด็กที่มีความอ่อนโยน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อันเป็นเรื่องของจิตวิญญาณ เป็นสิ่งที่พ่อแม่ สิ่งแวดล้อม และครอบครัว ต้องช่วยกันสอน อย่างไม่รู้ตัวพ่อแม่เป็นผู้สอนที่ดีที่สุด เมื่อเขาอยู่ในครรภ์ของแม่ พ่อแม่ต้องแสดงความห่วงใย เมื่อเขาเกิดขึ้นมา (นายแพทย์เสม พริ้งพวงแก้ว, 2550) ดังนั้นจิตใจและอารมณ์ของเด็กจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับว่า พ่อแม่แสดงออกต่อเขาอย่างไร มีความยินดีที่เขาเกิด และเมื่อเขาโตขึ้นก็ต้องแสดงความชื่นชม หรือให้กำลังใจในการกระทำของเขา สิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้และซาบซึ้งกับการกระทำของผู้เลี้ยงดู และทำให้เขามีสุขภาพจิตใจและอารมณ์ที่ดีไปด้วย การที่เด็กมีสุขภาพจิตใจและอารมณ์ที่ดีเช่นนี้จะส่งผลต่อการพัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กต่อไป

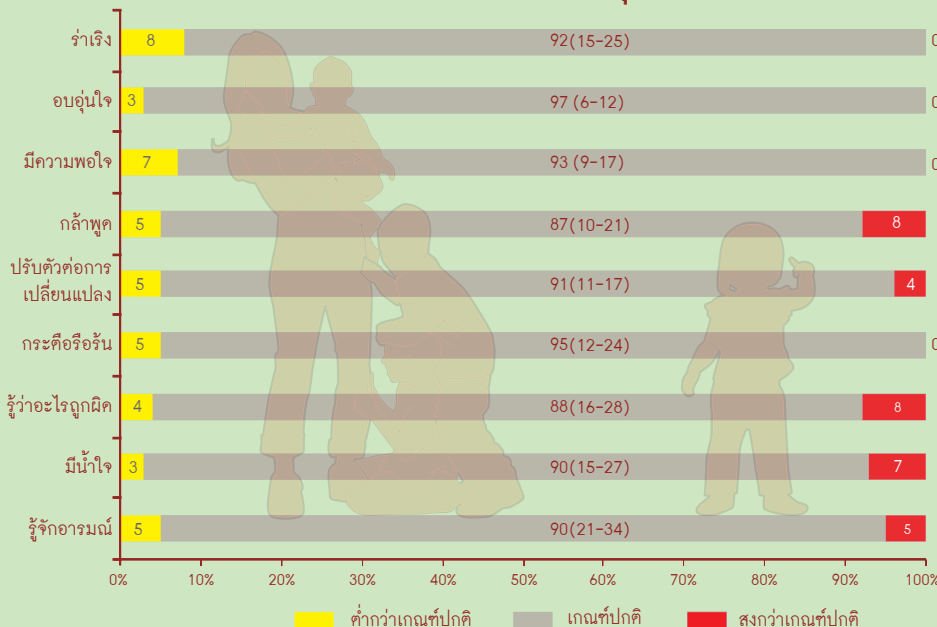
สมองเด็กปกติที่พ่อแม่เลี้ยงดู

สมองเด็กที่เลี้ยงดูในสถานสงเคราะห์

ที่มา : The Baby Brain อ้างอิงสมองกับการเรียนรู้ 2542

ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของเด็กอายุ 3-5 ปี พ.ศ. 2550

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ คือ คะแนนที่อยู่เกณฑ์ปกติ

ที่มา : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข 2550

รศ.ดร.นัยพินิจ คชภักดิ์ นักวิชาการโครงการวิจัยชีวิตวัยทารกและปฐมวัย สภาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหิดล อธิบายว่า การศึกษาในพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ไม่ได้เน้นแค่เรื่องสมองสติปัญญา ความเฉลียวฉลาด และความจำเท่านั้น แต่รวมถึงอารมณ์ จิตใจ มนุษยธรรม จริยธรรม และคุณธรรมด้วย การศึกษาเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของสมองเด็กปกติ และเด็กกำพร้า (FAS, 2539 อ้างจาก กมลพรรณ ชีวพันธุ์ศรี, 2548) พบว่า สมองของเด็กกำพร้าที่ไม่ได้รับการตอบสนองจากการสัมผัสต่างๆ มีการเจริญเติบโตช้าในส่วนบนของสมองส่วนที่รับรู้เรื่องอารมณ์ความรู้สึก (temporal lobe) เมื่อเปรียบเทียบกับสมองของเด็กปกติที่ถูกเลี้ยงดูและได้รับการสัมผัสจากพ่อแม่ ด้วยเหตุนี้ อาจกล่าวได้ว่า เด็กที่ไม่ได้รับการสัมผัส ไม่ได้มีการแสดงการชื่นชม ความรัก จะมีอารมณ์จิตใจที่ซึมเศร้า และส่งผลต่อการพัฒนาในเรื่องการเรียนรู้ต่อไป

กรมสุขภาพจิต ได้ทำการสำรวจความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กอายุ 3-11 ปี พบว่า เด็กที่มีอายุ 3-5 ปี ส่วนใหญ่มีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) อยู่ในระดับเกณฑ์ปกติ